

VOORZITTER FRED BERTRAND VAN STICHTING VETERANENZIEKTE

Steun uit onverwachte hoek

Bovenkarspel – De Stichting Veteranenziekte krijgt, van tijd tot tijd, steun uit onverwachte hoek. Dat was het centrale thema in het welkomstwoord dat voorzitter Fred Bertrand afstak tijdens de 16e lotgenotendag, op 18 februari dit jaar in Hotel-Café-Restaurant Het Roode Hert te Bovenkarspel.

Deze 16e lotgenotendag had een bijzonder karakter: ze was in eerste instantie bedoeld voor mensen die slachtoffer werden van de Floraramp uit 1999. Zo'n honderd mensen waren aanwezig. Voorzitter Bertrand wees onder meer op recente publicaties in het vakblad Cobouw voor de bouwwereld. In die artike-

len werd onder meer gewezen op het feit dat de Legionellabacterie ook voor kan komen in nieuwgebouwde en gerenoveerde huizen. In een ander verhaal werd aangestipt dat ondanks veel ISSO-publicaties (speciaal bestemd voor de vakwereld) toch nog altijd besmettingen met legionella voorkomen.

Fred wees in zijn toespraak ook op een boek van voormalig huisarts Nizaar Makdoembaks uit Amsterdam-Zuidoost. Hij deed een dringende oproep aan de Tweede Kamer. Makdoembaks maakt zich ernstig zorgen over de infectiebestrijding in Nederland in het algemeen, en in Amsterdam in het bijzonder. Volgens hem doen overheden zoals gemeente, inspectie, ministerie en GGD veel te weinig om uitbraken van infectieziekten als TBC, Chlamydia en Legionella, te voorkomen. Makdoembaks

illustreert zijn aanklacht met honderden feiten en voorbeelden waaruit onder meer ook blijkt dat afhandeling van legionella-besmettingen vaak dikwijls veel te wensen overlaat. Dat moet verbeteren. Voorzitter Bertrand samenvattend: 'De weg naar een veiliger samenleving met minder infectieziekten, en dan vooral minder besmettingen met Legionella, is lang en moeizaam. Maar we krijgen soms uit onverwachte hoek steun die we heel goed kunnen gebruiken.'

Veel vraag naar Speciale Editie van Nieuwsbrief

Bovenkarspel – De speciale editie van onze Nieuwsbrief (nummer 21) die op 18 februari verscheen, is bijzonder goed ontvangen. In de nieuwsbrief werd een samenvatting gegeven van het onderzoek onder 350 Legionella-slachtoffers dat in 2005 is gehouden. Het Instituut voor Psychotrauma verleende de opdracht voor het vervolgonderzoek aan drs. Bertina Herforth-Blom die er – na een gedegen wetenschappelijke studie – op afstudeerde.

De Stichting Veteranenziekte stuurde de speciale Nieuwsbrief en de samenvatting van het onderzoek van Bertina niet alleen naar de ruim 500 donateurs, maar ook naar politici, vakwereld en media. Publicaties in onder meer Trouw, Volkskrant, Telegraaf, Noordhollands Dagblad en tal van andere regionale kranten, tot zelfs het Antilliaans Dagblad, waren het gevolg. Veel van die publicaties kunt u (na)lezen op onze website www.legionellaziekte.nl.

Naast deze (populaire) samenvatting verscheen het uitgebreide rapport (46 pagina's) in een speciale elektronische

versie en in druk, dus op papier, keurig met bindrug. (Zo'n ingebonden exemplaar kost € 7,25). Voor beide versies bestond onder donateurs en anderen veel belangstelling. Het rapport is elektronisch en in druk nog altijd te bestellen. Een email naar secretariaat@legionellaziekte.nl is voldoende. Bellen naar voorzitter Fred Bertrand (Tel. 0228 - 514901) of secretaris Nico Hoffer (Tel. 0575 - 528287) kan ook.

Een speciaal woord van dank wil onze Stichting hier graag richten aan alle mensen – Laura, Petra en Piet Borst voorop – van drukkerij BorBo uit Bovenkarspel. Onze 'huisdrukker' die al sinds jaar en dag vakkundig, nauwgezet en toegewijd onze Nieuwsbrieven opmaakt en drukt, was half februari bereid en in staat om in een ijtempo – en andermaal kwalitatief zeer hoogwaardig – onze speciale editie van Nieuwsbrief 21 uit te brengen. Dankzij drukkerij BorBo was het mogelijk de Nieuwsbrief op zaterdag 18 februari te presenteren. Ons bestuur dankt BorBo hier hartelijk voor.

Besmetting met Legionella dreunt nog lang na

Bovenkarspel – De klap van een Legionellabesmetting dreunt lang na. Mensen die met de legionellabacterie besmet zijn geraakt ondervinden lange tijd vaak dramatische gevolgen. Hun dagelijks leven wordt soms voor altijd ontwricht.

Dat zei secretaris Nico Hoffer van de Stichting Veteranenziekte tijdens de speciale lotgenotendag op 18 februari in Bovenkarspel. Hoffer gaf voor de honderd aanwezigen een 'samenvatting van de samenvatting' van het grote, wetenschappelijk onderzoek, dat drs. Bertina Herforth onder 350 legionella-slachtoffers heeft uitgevoerd.

Bertina stuurde 350 vragenlijsten naar donateurs van onze Stichting, mensen die Legionella waar ook ter wereld opliepen, soms ook in hun eigen huis. Daarnaast sprak de onderzoekster langdurig met enkele van 'onze mensen'. Daarna bestudeerde, groepeerde en analyseerde Bertina de honderden gegevens die haar waren aangereikt.

Voorzitter Fred Bertrand spreekt de 100 aanwezigen toe tijdens de speciale lotgenotendag in Bovenkarspel.

Het onderzoek richtte zich vooral op de sociaal-psychologische gevolgen van een Legionella-besmetting. Nico Hoffer in zijn samenvatting: 'Het gaat er dus om vast te stellen hoe mensen met een legionella-besmetting zich vooral geestelijk voelen na zo'n enorme dreun. Het is nu onomstotelijk aangetoond dat veel

mensen grote emotionele en psychische klachten kunnen hebben, verwerkings- en aanvaardingsproblemen, een slechte mentale gezondheid, zowel op de korte als de lange termijn.' Van de Bovenkarspel-groep (1999) zegt 91,4% van de ondervraagden ernstige beperkingen te hebben in hun sociaal functioneren. Mensen kunnen zaken moeilijker onthouden het kost hen meer moeite dan voorheen om beslissingen te nemen; ze hebben vaak nog altijd problemen om zich goed te kunnen concentreren. Secretaris Hoffer: 'Deze conclusies zijn niet optimistisch, wel realistisch. Het is heel goed dat dit nu wetenschappelijk is vastgesteld zodat bijvoorbeeld overheidsinstanties zich blijven realiseren dat alles gedaan moet worden

Lotgenoten staan - met bloemen, aandacht en stilte - stil bij het Gedenboek in De Bomentuin.

Agenda

- Zaterdag 22 april:
Vergadering Bestuur
St. Veteranenziekte.
- Zaterdag 20 mei:
16e Lotgenotendag
St. Veteranenziekte,
plaats: partycentrum
Edda Huzid te
Voorthuizen.
(zie ook aparte aankondiging, elders in Nieuwsbrief).
- Zaterdag 10 juni:
Vergadering Bestuur
St. Veteranenziekte.
- Zaterdag 7 oktober:
17e Lotgenotendag
St. Veteranenziekte,
plaats (vermoedelijk):
Koninklijk Paleis
't Loo, Apeldoorn.

om besmettingen met Legionella te voorkomen.' Hoffer verwees in zijn samenvatting afsluitend naar de woorden van sprekers die de afgelopen jaren het woord voerden tijdens lotgenotendagen van de Stichting Veteranenziekte. Hij noemde expliciet de professoren Gersons en Speelman, en de psychologen Carlo Mittendorff en Peter van der Velden. De kern van hun betoog was en is: 'Een legionella-besmetting verandert je hele leven. Je bent, je wordt dikwijls niet meer de oude maar: probeer toch te genieten van de vele mooie dingen die het leven u alledag aanreikt, een fluitende vogel, een spelend kind, een glimlach van uw medemens.'

Juridische molen draait, helaas, nog steeds

Bovenkarspel – De juridische molen, gestart in februari 2000, draait – helaas – nog steeds en zal nog wel een tijdje draaien ook. Het kan tot in 2007 duren voordat het Gerechtshof Amsterdam zijn uitspraak doet.

Dat was, kort samengevat, de boodschap van de advocaten John Beer en Marre Breitschaft aan de honderd aanwezigen tijdens de speciale lotgenotendag op 18 februari in Bovenkarspel. Op verzoek van de Stichting Veteranenziekte gaven Marre en John een uitgebreid overzicht van de gang van zaken in de afgelopen jaren.

Advocaat John Beer

Ze riepen de gebeurtenissen tijdens de Westfriese Flora 1999 in herinnering: 32 doden, 200 mensen ernstig ziek. Onderzoek van het Rijks Instituut Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) wees uit dat twee met water gevulde whirlpools in de hallen 3 en 4 de legionellabacterie hadden verspreid. Marre Breitschaft: 'Er was geen desinfectie toegepast, bijvoorbeeld geen scheut chloor aan het water

toegevoegd. De legionella-bacterie nam tot gevaarlijke concentraties toe en werd massaal verspreid.'

De advocaten beschreven zorgvuldig het juridisch traject van de afgelopen jaren: de vier partijen die aansprakelijk zijn gesteld (de Staat der Nederlanden, de Westfriese Flora, de twee standhouders). Volgens hen was de landelijke overheid al begin jaren tachtig op de hoogte van het legionella-gevaar in whirlpools en heeft de Staat der Nederlanden de gevaren daarvan maar 'gedeeltelijk opgepakt.' Ook de Westfriese Flora maakte fouten, zo betoogden de advocaten: als professionele organisator van een bloemen- en consumentenbeurs had ze een zorgplicht voor de veiligheid van de 80.000 bezoekers. Advocaat Breitschaft: 'Ze had moeten weten van het legionella-gevaar maar de Westfriese Flora nam geen maatregelen.' Toch besloot de rechtbank Alkmaar op 12 december 2002 dat de Staat der Nederlanden en de Westfriese Flora niet aansprakelijk waren voor de rampzalige gevolgen, de twee standhouders werden wel veroordeeld.

Mensen bij pleidooien kán helpen

Bovenkarspel – Vermoedelijk 'ergens' in de loop van dit jaar worden voor het Gerechtshof in Amsterdam de mondelinge pleidooien gehouden in het hoger beroep in de collectieve procedure die de Consumentenbond namens 120 legionella-slachtoffers heeft aangespannen tegen de Staat der Nederlanden, de Westfriese Flora en twee standhouders. Tijdens de lotgenotenbijeenkomst in Bovenkarspel werd de suggestie gedaan dat 'zoveel mogelijk mensen' in persoon aanwezig zijn tijdens die pleidooien-dag.

Wat vindt advocaat John Beer daarvan: 'Het ziet die dag in de rechtszaal zwart van de toga's want er staan al gauw acht tot tien advocaten om de belangen van hun partij te verdedigen. Voor de raadsheren van het Gerechtshof zijn uiteindelijk alleen de juridische argumenten van belang: zijn er verwijtbare fouten gemaakt, ja of nee? Maar: ze hebben in de afgelopen jaren duizenden pagina's aan papier door moeten worstelen. Het kán dan gewicht in de schaal leggen als ze opeens de mensen zien om wie het uiteindelijk gaat, die achter al die papieren schuil gaan en die daadwerkelijk al jaren te lijden hebben van de gevolgen. Dus wie de behoefte heeft om er in Amsterdam bij te zijn, ga. U bent welkom.'

Voorzitter Fred Bertrand woonde namens de Stichting Veteranenziekte in de afgelopen jaren alle gerechtelijke procedures in Alkmaar en Amsterdam bij. Hij reageerde: 'Degenen die besluiten heen te gaan moeten wel sterk in hun schoenen staan. Er wordt een zware aanslag gepleegd op je geest. Je gaat er vaak optimistisch heen, maar je keert dikwijls pessimistisch terug. Want je krijgt heel wat te verduren, wat advocaten van de tegenpartij soms over de gevolgen voor de slachtoffers beweren, wil je liever niet weten of horen.' Zodra de datum van het pleidooi bekend is zal de Stichting Veteranenziekte de donateurs inlichten.

Alle partijen gingen daarna in hoger beroep bij het Gerechtshof in Amsterdam. In april 2003 werden speciale getuigen gehoord, onder hen oud-minister dr. Els Borst van Volksgezondheid, Jaap Veldhuisen, bezoeker en slachtoffer (lid van de St. Veteranenziekte) en beheerder Dirk Ligthart

van de Westfriese Flora. Die verhoren duurden al met al ruim anderhalf jaar. In februari 2005 begon de eigenlijke juridische procedure waarbij ook allerlei schriftelijke stukken werden ingebracht. Sommige partijen is er veel aan gelegen 'zand' in de juridische molen te strooien, met

andere woorden: voor ver-
traging te zorgen. Boven-
dien is de rechterlijke macht
in Nederland 'overbelast',
zo lichte advocaat Marre
Breitschaft toe. Er zijn zo-
veel juridische conflicten
dat uitspraken soms jaren op
zich laten wachten. Waar-
schijnlijk zal in de loop van
2006 het Gerechtshof gedu-
rende een speciale dag lui-
steren naar de mondelinge
pleidooien van alle partij-
en: De Consumentebond/
Advocatenkantoor Beer
tegenover de vier partijen
die zij aansprakelijk heeft

gesteld. De uitspraak zou
dan mogelijk eind 2006 of
wellicht zelfs pas in 2007
kunnen volgen. Daarna kan
een (of meer) van de partij-
en nog besluiten de zaak
voor te leggen aan de hoog-
ste rechterlijke instantie in
ons land: de Hoge Raad.
Dat rechtscollege bekijkt de
kwestie niet meer inhoud-
elijk maar gaat na of alle juri-
dische procedures correct
zijn gevolgd. 'Kortom,' zo
besloot Marre Breitschaft:
'hoe vervelend ook, de tijd
zal het voor u uitwijzen.'

Personalia

- In Nieuwsbrief nr. 20
maakten we melding van
het feit dat donateur Jaap
Ilbrink in november was
opgenomen in het West-
fries Gasthuis te Hoorn. Op
24 december 2005 is de
heer Ilbrink op 84-jarige
leeftijd overleden.
Eerder al was zijn vrouw,
Gees Ilbrink-Schans, die
legionella opliep in 1999,
gestorven. Op de overlij-
denskaart van dhr. Ilbrink
stond onder meer deze
tekst: 'Een mens kan zich
vergissen in de tijd maar
niet in de seconde die hem
scheidt van alles wat hij
lief heeft gehad, zijn vrouw,
de dingen die hij niet
verliezen zou.'

- Op 1 maart 2006 is
Frank Balm overleden, op
86-jarige leeftijd. Hij was
donateur sinds de oprich-
ting van onze Stichting in
1999. Frank is de oom van
onze penningmeester Bea
Veldhuisen.
Bij zijn afscheidsdienst is

een eeuwenoud gedicht
voorgelezen wat we
graag hiernaast afdrucken.

- Onze vice-voorzitter
Gerda Käss is op 20 maart
j.l. plotseling opgenomen in
het ziekenhuis. Gerda liep
enkele jaren geleden een
besmetting met legionella
op. Half maart kreeg ze een
longontsteking die zieken-
huis-opname noodzakelijk
maakte. Gelukkig kon
Gerda het ziekenhuis na
enkele dagen weer verla-
ten. Thuis sterkt ze nu weer
aan. Ons hele bestuur
wenst Gerda, ongetwijfeld
namens u allen, heel veel
voorspoed en herstel toe.

- Wij ontvingen bericht dat
dhr. Ros, legionellapatient
sinds 1999, in oktober vorig
jaar is overleden aan long-
kanker. Op 19 april over-
leed, eveneens aan long-
kanker, dhr. Lubberts uit
Deventer.

Wij wensen alle families en
nabestaanden veel sterkte
om het verlies een plaats te
geven in hun leven.

Lotgenotendag in Park Edda Huzid

**Barneveld – De 16e lotgenotendag van onze Stichting
Veteranenziekte zal zaterdag 20 mei a.s. plaatsvinden in
partycentrum Edda Huzid aan de Hunnenweg 16 te
Voorthuizen (Gelderland), tel. 0342 - 471661.**

De naam Edda Huzid is van oorsprong afkomstig uit de
IJslandse taal en staat voor pony. Aanvankelijk was Edda
Huzid dan ook een ponykamp dat in een fraaie omgeving
lag (en nog ligt), omringd door bos en heide. Het moderne
partycentrum beschikt nu over een flink aantal aparte
zalen. Wij zijn op zaterdag 20 mei vanaf ongeveer tien uur
's morgens welkom in zaal De Houtvester. 's Morgens
hebben we, zoals gebruikelijk, weer het informatieve
gedeelte. 's Middags volgt onder meer een huifkartocht
waarbij de boswachter het een en ander vertelt over de
fraaie Veluwe. De donateurs en begeleiders die naar
Edda Huzid komen en zich inmiddels hebben aangemeld,
krijgen een brief met nadere informatie.

Ween niet (tekst Augustinus)

De dood is niets.

Ik ben slechts naar de andere kant.

Ik ben mezelf, jij bent jezelf.

Wat we voor elkaar waren zijn we nog altijd.

Noem me zoals je me steeds hebt genoemd.

Spreek tegen me zoals weleer,

op dezelfde toon,

niet plechtig, niet triest.

Lach om wat ons samen heeft doen lachen.

Denk aan mij en bid met mij.

Spreek mijn naam thuis uit,

zoals je altijd hebt gedaan.

Zonder hem te benadrukken,

zonder zweem van droefheid.

Het leven is wat het altijd is geweest.

De draad is niet gebroken.

Waarom zou ik uit je gedachten zijn?

Omdat je me niet meer ziet?

Nee, ik ben niet ver,

juist aan de andere kant van de weg.

Zie je, alles is goed.

Je zult mijn hart opnieuw ontdekken

en er de tederheid terugvinden.

Dus droog je tranen en ween niet,

als je van me houdt.

Vlindertjes

- Onze website www.legionellaziekte.nl is kort geleden op een aantal onderdelen vernieuwd en verbeterd. We vragen u van tijd tot tijd te kijken bij de rubriek Uw vraag/verhaal. Regelmatig staan daar vragen in van mensen die – soms recent – legionella hebben opgelopen. Uw kennis en ervaring kan dan van pas komen als u een antwoord op de soms zeer uiteenlopende vragen wilt geven. Een verzoek en een aanrader dus!

- Het KIWA (Keuringsinstituut voor Waterleiding) komt eind april met een nieuw rapport waarin alternatieve technieken opgesomd worden die legionella zouden kunnen voorkomen. Ons bestuurslid technische zaken Leo Bikker meldt dat het daarbij gaat om technieken zoals ultrafiltratie, ozon, uv, koper-zilver ionisatie, electrolyse, pasteurisatie, chloordioxide en ultrasoon. Leo laat ook weten dat het zogenaamde BEL-onderzoek – na aandrang vanuit onze Stichting – in de toekomst wordt uitgebreid met een technisch advies. Het BEL-project is een initiatief van de GGD Kennemerland in Haarlem dat sinds augustus 2002

officieel draait. Het is daarbij de bedoeling dat de regionale GGD bij elke geconstateerde besmetting met legionella een onderzoek uitvoert waar en hoe de besmetting tot stand kon komen. Nu zou daar dus een technisch vervolgadvis aan toegevoegd worden, zodat de kans op een nieuwe besmetting kleiner wordt.

- Op donderdag 23 maart heeft Leo, namens onze Stichting, in Zeeland een lezing gegeven voor het nieuwe bedrijf Wyckomar Europe. Dat bedrijf richt zich onder meer op de ultraviolet (uv) techniek om daarmee legionella te bestrijden en heeft als belangrijke doelgroep campings en jachthavens. Onze Stichting spreekt zich (nog) niet uit over aard en kwaliteit van deze alternatieve technieken. We blijven neutraal maar moedigen uiteraard wel elke ontwikkeling aan die legionella, hoe dan ook, kan helpen voorkomen.

Bijdragen voor één van onze rubrieken kunt u sturen aan: Secretariaat St. Veteranenziekte, Postbus 4015, 7200 BA Zutphen of: secretariaat@legionellaziekte.nl

Ingezonden brief

Als slachtoffer van de Veteranenziekte weet ik maar al te goed hoe belangrijk water voor de mensheid is, maar ook hoe water z'n sporen kan nalaten als daar iets mis aan is. In de krant las ik dat er helaas nog veel mensen zijn die vanwege financiële problemen afgesloten worden van elektra, gas en water. Dat afsluiten van water mocht in het verleden nooit plaats vinden. En nu blijkbaar wel? Onbegrijpelijk omdat stilstaand water een gevaar kan opleveren bij opnieuw in gebruik name voor gebruiker, maar ook is het mogelijk dat bedorven water in het leidingnet terugstroomt. In een waterleidingnet mag nooit een 'dood eind' zitten, daar behoort een installatie op afgekeurd te worden. Misschien val ik u lastig met deze boodschap, ik weet niet of u er iets mee kan. Als mensen arm zijn dat kan, maar water mag je ze nooit ontnemen.

(A.C. de Groot, Nieuwveen)

Reactie: *Dhr. De Groot heeft helemaal gelijk. Kranen (leidingen) dienen wekelijks te worden ververs. Indien het water langere tijd stilstaat gaat de kwaliteit achteruit. Als de omgevingstemperaturen boven de 25 °C komen kan bacteriegroei ontstaan. Dus heeft dhr. De Groot het volkomen bij het rechte eind. Dat er verontreinigd water terugstroomt naar andere delen van het hoofdleidingnet, dat risico is ingedekt omdat er bij elke aansluiting van het waterleidingbedrijf een terugstroombeveiliging (keerklep) is aangebracht. De verantwoordelijkheid van de leidinginstallatie ligt bij de eigenaar en de gebruiker (huurder). Dat leidingen worden afgesloten bij wanbetaling wordt door waterleidingbedrijven gedaan. Ik neem de opmerkingen van dhr. De Groot mee als wij contact hebben met de Vewin, het overkoepelend orgaan van de waterleidingbedrijven in Nederland.*

(Leo Bikker, bestuurslid technische zaken)

GGD-ers: ga massaal in verzet!!!

Ga in verzet tegen de protocollen en procedures die u worden opgelegd door managers, wethouders en ministers, die er prat op gaan om zo veel mogelijk geld te besparen op de zorg waar de samenleving om vraagt.

U kunt toch niet werkelijk volhouden dat u mensenlevens op het spel durft te zetten, enkel en alleen maar omdat onderzoeken, naar een vermoeden van een legionellabesmetting, zo duur zijn?

Bent u daar als GGD-er voor opgeleid? Ik dacht het niet! Kom toch sneller uit uw ivoren toren te voorschijn en laat zien dat het u menens is: besmettingen

voorkomen en mensenlevens redden! Dans dus niet langer naar de pijpen van uw wethouder en loop niet langer aan de rokken mee van uw minister.

Zorg in de samenleving moet er voor iedereen zijn; solidariteit met name voor de zwakkeren, dus ook de zieken, onder ons. Want bezuinigen kan nooit een doel op zich zijn; kijk wel naar de consequenties van uw daden.

En dan zal de zorg volgend jaar misschien enkele tienden van procenten duurder worden...

Dat heeft de samenleving er vast voor over.

Wat mij betreft mag u burgerlijk ongehoorzaam

worden; want stelt u zich eens voor dat morgen uw vader of moeder ineens doodziek thuis wordt gevonden, en er wordt (gelukkig maar!) legionella geconstateerd... Gaat u dan uw vader of moeder ook uitleggen dat het zoeken naar de besmettingshaard zo veel geld kost en dat u wacht op nog meer besmettingen?

Bij een misdaad worden meteen alle sporen zeker gesteld; in gevallen van legionella besmettingen kunnen alle sporen worden verwijderd zonder dat er een haan naar kraait! Wij worden regelmatig geconfronteerd met dat soort voorbeelden!

Nou dan! Toon karakter en zondag: sluiten die tent! Doe wat de installatie--wereld al heeft gedaan: de nieuwe waterleidingswet voor een grotere doelgroep toepassen; frustreer ook niet langer de overleggen op hoog niveau om tot een betere wetgeving te komen; scherp uw eigen protocollen en procedures aan en kom op voor de samenleving! Wij zouden u er dankbaar voor zijn.

En bent u het niet eens met mijn oproep, reageer gerust, we zullen uw reacties in de volgende nieuwsbrief afdrucken!

(Fred Bertrand)

Deze Nieuwsbrief is een editie van de

Stichting Veteranenziekte

Opgericht in 1999 naar aanleiding van de Legionella-uitbraak op de Westfriese Flora.

Doelstelling: Stimuleren lotgenotencontact, belangenbehartiging slachtoffers, bevorderen preventieve maatregelen.

Donateurschap: € 25,- per jaar
Oplage: 750 exemplaren
Doelgroep: Donateurs, externen, artsen, GGD en pers
Verschijning: Drie maal per jaar
Verspreiding: Gratis
Lay-out en druk: Drukkerij BorBo, Hoofdstraat 186, Bovenkarspel

Adres monument: november 2000
Spoorsingel te Bovenkarspel,
hoek St. Martinusstraat

Correspondentie Bestuur Stichting Veteranenziekte:

Voorzitter:

Fred Bertrand
Tel./Fax 0228 - 514901
✉ fbertrand@planet.nl

Secretariaat:

Nico Hoffer
Postbus 4015
7200 BA Zutphen
Tel. 0575 - 528287
Fax 0575 - 573496
✉ secretariaat@legionellaziekte.nl

Secretaris / vice-voorzitter:

Gerda Käss
Tel. 070 - 3609800
✉ gerdakass@zonnet.nl

Financiën:

Bea Veldhuisen
Postbus 225
1610 AE Bovenkarspel
Tel./Fax 0228 - 519289
✉ bea@jveldhuisen.nl
Postbank 8245110

Technische zaken:

Leo Dick Bikker
Tel./Fax 0184 - 415730
✉ mbikker@chello.nl

Klankbordgroep:

Jens en Matty Akkerman, Drachten Tel. 0512 - 519296
Ria Kerkhof, Harderwijk Tel. 0341 - 421086
Frank Leurs, Born Tel. 046 - 4858339
Cor Mierop, Dordrecht Tel. 078 - 6312854
✉ c.mierop7@chello.nl

Leden Adviesraad Legionella Preventie:

opgericht 17 februari 2001

Mevrouw prof. dr. Annelies van Bronswijk, TU Eindhoven;
✉ j.e.m.h.v.bronswijk@tue.nl
Mevrouw Erica Terpstra, voorzitter NOC/NSF;
✉ erica.terpstra@noc-nsf.nl
De heer prof. dr. P. Speelman, AMC-Amsterdam;
✉ p.speelman@amc.uva.nl
De heer drs. Carlo Mittendorff, psycholoog;
✉ crisisconsult@mittendorff.net
De heer Felix Cohen, directeur Consumentenbond;
✉ felixcohen@consumentenbond.nl
De heer prof. dr. ir. Dick van der Kooij, KIWA;
✉ dick.van.der.kooij@kiwa.nl
Mevrouw R. Oomen - Ruijten, lid Europees Parlement, CDA
✉ roomen@europarl.eu.int